

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Бакалавр

Кафедра Політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету будівельно-
технологічного факультету
/Володимир ГОЦ/
» _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Соціологія

(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
075	075 «Маркетинг» ОП «Маркетинг»

Розробники:

Семко В. Л. кандидат політичних наук, доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

Семко

(підпис)

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і права

протокол №12 від 21 червня 2022 року

Завідувач кафедри

Степан
(підпис)

/Євген ЄРЕГУДА/

Схвалено гарантом освітньої програми ОП «Маркетинг»

Гарант ОП

Вотченко
(підпис)

/ Ольга ВОТЧЕНІКОВА /

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол №10 від «30» червня 2022 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна								Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету			
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Сам. роб.				Кількість індивідуальних робіт		
			Всього	аудиторних			КП	КР							
				Разом	Л	Лр							Пз	Конт. роб	
192	"Маркетинг" ОП "Маркетинг"	3	90	50	30		20	40			1	Залік	1		

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна								Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету			
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Сам. роб.				Кількість індивідуальних робіт		
			Всього	аудиторних			КП	КР							
				Разом	Л	Лр							Пз	Конт. роб	
192	"Маркетинг" ОП "Маркетинг"	3	90	50	10		16	64			1	Залік	1		

Мета та завдання освітньої компоненти

Мета дисципліни: формування у представників нової генерації студентської молоді соціологічного мислення і соціологічної культури, які виступають ознаками зрілості громадянина і суспільства, вміння використовувати отримані ними соціологічні знання у професійній та громадянській практиці. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування з урахуванням соціологічної теорії та даних соціологічних досліджень в умовах комплексності та невизначеності умов.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=4176>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	
ЗК1.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК2.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК8.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК12.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК14.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Фахові компетентності	
ФК6.	Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.

ФК11.	Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.
ФК13.	Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в крос-функціональному розрізі.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що досягаються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПРН2.	Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.
ПРН5.	Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів.
ПРН9.	Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.
ПРН10.	Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.
ПРН13.	Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.
ПРН14.	Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення.
ПРН15.	Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

Програма дисципліни

Змістовий модуль 1. Соціологія як наука та навчальна дисципліна

Лекція 1. Соціологія як наука.

Лекція 2. Основні етапи становлення і розвитку соціологічної думки.

Лекція 3. Теорія, методологія та методика соціологічного дослідження.

Практичне заняття 1.

1. Поняття соціологічного дослідження.
2. Типологія соціологічних досліджень.
3. Етапи соціологічного дослідження.
4. Програма соціологічного дослідження.
5. Соціологічна вибірка.
6. Складові анкетування.

Змістовий модуль 2. Соціальна система: структура, функції та складові.

Лекція 4. Суспільство як цілісна система.

Лекція 5. Соціальна структура суспільства.

Практичне заняття 2.

1. Соціальний статус та його символи.
2. Типологія соціальної структури.
3. Динаміка соціальної структури.

Лекція 5. Соціальні групи.

Практичне заняття 3.

1. Поняття соціальної групи.
2. Критерії виокремлення соціальних груп.
3. Взаємодія в соціальних групах.
4. Методи дослідження груп.

Лекція 6. Соціальні інститути та організації.

Практичне заняття 4.

1. Соціальні інститути: поняття, функції.
2. Рольова структура інституту.
3. Поняття соціальної організації.

Лекція 7. Соціологія особистості.

Практичне заняття 5.

1. Соціологічний підхід до поняття особистості.
2. Рольова структура особистості.
3. Життєвий світ особистості.

Змістовий модуль 3. Соціальні процеси.

Лекція 8. Соціальні конфлікти: походження та шляхи розв'язання.

Практичне заняття 6.

1. Соціальні конфлікти: сутність та соціальна природа. Основні теорії соціального конфлікту.
2. Структура, функції, причини виникнення, типологія та класифікація соціальних конфліктів.
3. Стадії розвитку і управління соціальними конфліктами. Шляхи, форми і методи їх вирішення. Сітка Томаса-Кілмена для визначення типу поведінки людей при вирішенні соціальних конфліктів.
4. Особливості прояву соціальних конфліктів в Україні.

Лекція 9. Соціологія девіації.

Практичне заняття 7.

1. Поняття девіації.
2. Теорії девіації.
3. Типологія девіації.
4. Санкції та їх типологія.

Змістовий модуль 4. Галузеві напрямки соціології.

Лекція 10. Економічна соціологія.

Практичне заняття 8.

1. Основні джерела та етапи становлення і розвитку економічної соціології як міждисциплінарної науки.
2. Об'єкт та предмет дослідження економічної соціології, її основні категорії і методи.
3. Соціально-економічні процеси в Україні: сучасний стан і тенденції розвитку.

Лекція 12. Соціологія міста.

Практичне заняття 9.

1. Соціологія міста як галузь соціологічного знання. Історія розвитку, об'єкт, предмет. Основні категорії.
2. Соціологічний аналіз міста як цілісної соціально-просторової системи. Основні соціальні функції міста.
3. Соціальні зв'язки, відносини та процеси в містах. Управління розвитком міського соціуму та соціальне проектування у містах.

Лекція 13. Соціальна екологія.

Практичне заняття 10.

1. Предмет, основні поняття і метод соціальної екології.

2. Проблеми формування екологічної свідомості та екологічної культури в умовах глобальної екологічної кризи.
3. Екологічна проблематика в контексті пандемії та агресії росії.

Лекція 14. Етносоціологія.

Лекція 15. Соціологія сімейно-шлюбних відносин (12 год.).

Індивідуальне завдання

Тематика індивідуальних завдань:

1. Соціальні процеси і шляхи пізнання
2. Соціологічне прогнозування явищ і подій
3. Соціальні взаємодії як основа життєдіяльності суспільства
4. Соціологія права
5. Соціальні норми як регулятори соціальної взаємодії
6. Сучасний прогрес і глобалізм
7. Соціальна структура сучасного українського суспільства
8. Соціально-територіальна структура суспільства
9. Урбанізація як соціальний процес: тенденції і розвиток
10. Соціологія кар'єри
11. Соціологія підприємництва і бізнесу.
12. Зайнятість і безробіття
13. Інституційний і особистісний аспекти економічної культури
14. Сучасна економічна свідомість.
15. Соціологія засобів масової інформації
16. Соціологія громадської думки
17. Суспільна думка студентської молоді.
18. Соціологія виборчого процесу та електоральна соціологія
19. Соціологія молоді
20. Культура і ментальність.
21. Соціологія освіти
22. Суспільство і освіта
23. Соціологія науки
24. Наука і мораль
25. Соціологія релігії
26. Соціологія виховання студентської молоді
27. Динаміка зміни соціальних цінностей в українському суспільстві.
28. Соціологія вільного часу і дозвілля
29. Соціологія кар'єри майбутнього будівничого
30. Проблеми вільного часу і дозвілля з погляду студентів КНУБА
31. Соціологія гендеру.
32. Роль емпіричних соціологічних досліджень в реформуванні українського суспільства.
33. Соціологія архітектури
34. Місто і просторова організація життя суспільства
35. Правове забезпечення будівельної діяльності
36. Соціальний капітал — якісна характеристика соціуму XXI ст.

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у

вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;

- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;

- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачи можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового

контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):						
Поточне оцінювання				Індивідуальне завдання	Залік	Сума
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4			
10	20	10	20	20	20	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

1. Пірен М.І. Загальна соціологія: підруч. для студ.вищ. навч.закл./М.І.Пірен.--К.:ДП «Видавничий дім «Персонал», 2014. – 478 с.

Навчальні посібники:

1. Вербець В.В., Субот О.А., Христюк Т.А. Соціологія: Навчальний посібник –К.: Кондор, 2009. – 257 с.

2. Перегуда - Є.В. Соціологія: навчальний посібник / Є.В.Перегида та ін.- К. :КНУБА, 2013. – 148 с.

3. Малес Л.В. Соціологія міста: навч. посіб. / за ред. О.К.Міхеєвої.- Донецьк: Ноулодж, 2010. – 463 с.

Методичні роботи:

1. Соціологія. Тестові контрольні завдання для студентів усіх спеціальностей. Уклад.: Є. В. Перегида та ін. К.: КНУБА, 2018.

2. Соціологія: методичні рекомендації до вивчення дисципліни. Уклад.: Є. В. Перегида, О. Д. Авдєєнко та ін. К.: КНУБА, 2018.

Монографії, наукові статті

1. Гілюн О., Шевчук М. Інтелектуальна спадщина П.Сорокіна і сучасність. //Соціологія: теорія, методи, маркетинг. --№3—2009—С.213-216.

2. Култаєва М.Д., Шеремет І.І. Західноєвропейська теоретична соціологія ХХ століття. --Х.: ХНУ, 2003.

3. Кутуєв П.Соціологія:історичні витоки та сучасні трансформації. //Соціологія: теорія, методи, маркетинг. --№3.—2009—С.183—206.

4. 13. Макеєв С Огюст Конт: Біля витоків соціологічної уяви. //Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - №2,2013. - С.184-198.

5. Степаненко В. Українська соціологія в пошуках себе // Філософська і соціологічна думка. — 1993. — № 11/12. — С.88-98.

6. Танчер В. Українська соціологія сьогодні — нелегкий шлях до теорії // Філософська і соціологічна думка. — 1993. — № 11#12. — С.77-87.

7. Історія соціології від античності до початку ХХ ст. (За ред. В.Захарченко, О.І.Погорілого – К., Либідь, 1998.— 336 с.

8. Лейн Д. Безробіття і перетворення : масштаби, політика і контрзаходи // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 2014. № 1. С. 112–131.

9. Домаранська А. Соціокультурний вимір соціальної стратифікації українського суспільства // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 2015. № 2. С. 52–69.

10. Оксамитна С. Інституціональне середовище відтворення соціальної нерівності. // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2010. – № 4. – с. 4-28.

11. Шевель І. Сучасний соціальний конфлікт : мікроструктурний підхід Р. Колінза // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 2015. № 3. С. 147–152.

Інформаційні ресурси:

1.<http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

3.<https://prometheus.org.ua/> – Онлайн-курси України та світу.

4.<http://www.sociology.kpi.ua/literature> - Література на сайті кафедри соціології.

5.<http://www.sau.kiev.ua/literature.html> - Соціологічна асоціація України

6.<http://i-soc.kiev.ua> - Інститут соціології НАН України